

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2023. aasta eelarve projekti juurde

SISSEJUHATUS

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2023. aasta eelarve projekt on koostatud juhindudes KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, MARO poolt delegeeritud ülesannete ning koostööpartneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2023. aasta koondeelarve ja detailne kulude jaotus (*Lisa I*) tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes ning käesolev seletuskiri.

Eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2022. a 01.02.2022 kinnitatud eelarve koos 2022. a 31.08.2022 kinnitatud lisaelarvega ja 2022. aasta eelarve täitmine.

2023. a eelarve projektis on tulud kogusummas 910 574 € (2022. a 875 364 €) ja kulud kogusummas 910 574 € (2022. a 875 364 €), eelarve tulem on 0 €. 2022. a edasikantavad tulud 2023. a eelarves on summas 32 337 €.

TULUD

2023. a tulud kogusummas **910 574 €** (2022. a 875 364 €).

Tulud majandustegevusest kogusummas 4020 € (2022. a 5000 €).

Saadud toetused kogusummas 479 803 € (2022. a 486 965 €)

- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu sihtfinantseerimine 208 522 € (2022. a 198 865 €). POLi eelarve on läbinud üldkogus kaks lugemist ja üldkogu liikmed SAPA rahastamise kohta muudatusettepanekuid teinud ei ole. POLi eelarve kinnitatakse 31.03.2023 üldkogu istungil.
- Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimine 74 430 € (2022. a 55 296 €). Põhiline suurenemine tuleneb ettevõtluskeskkonna arendustegevuste (ettevõtlusnädal ja noorte ettevõtlusõppe arendamine) ja büroo personali ja majandamiskulude arvelt.
- MAK poolt eraldatav tegevustoetus ettevõtlustegevusega seotud ülesannete täitmiseks 169 651 € (2022. a 161 979 €). Tegemist on reaalse iga aastase toetussummaga, vähenemine tuleneb KEV-voucheri summa arvelt, mida 2023. a eelarves pole kajastatud, kuna pole täpselt teada, kas see summa laekub;
- KÜSKi poolne eraldis ülesannete täitmiseks lepingujärgne summa 27 200 € (2022. a 26 627 €);

POLi ja Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimise summade arvestus on kulupõhine ja arvestuse alused on kulude peatükis iga tegevuse juures eraldi välja toodud.

Saadud projektitoetused kogusummas 394 414 € (2022. a 320 534 €)

POL ja Pärnu LV omafinantseeringute summad sõltuvad projektide omafinantseeringute vajadusest. Võrreldes 2022. a on lisandunud uus BioBoostersi projekti toetus, lepingutoetus Haigekassaga vähi sõeluuringute hõlmatuse tõstmiseks ning alkoholi ja tubaka tarvitamise vähendamise teenuste tutvustamiseks maakonnas, lisaks toetus KredExi korteriühistute meetmete konsultandi tööjõukuludeks.

KULUD

2023. a kulud kogusummas 910 574 € (2022. a 875364 €)

Detailne kulude eelarve tegevusalade lõikes koos finantseerimisallikatega ja 2022. a 01.02.2022 kinnitatud eelarve koos 2022. a 31.08.2022 kinnitatud lisaelarvega on toodud *Lisas I*.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 63 867 € (2022. a 73 537 €)

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Võrreldes 2022. a kinnitatud eelarvega on töajõukulude suurenemine 9098 €, vähenemine tuleneb sellest, et 2022. a tasustati arengustrateegia seire ja uute arengustnaariumite, arengumudeli ja strateegiaplaani koostamise käigus juhtrühmade 4 läbimurdesuuna ja teemarühmade töö korraldamist, lisaks ekspertide kaasamist, keda tasustati VÕS-lepingute alusel – neid tegevusi 2023. a ei ole.

Tegevuskulud 26 500 € (2022. a 26 166 €):

- Kuna Pärnu linn astus POLi liikmeks siis maakonna identiteedi kulud (tähesära, spordi- ja kultuurirahva tunnustamine, C.R. Jakobsoni preemiate ja Kauni Kodu vastuvõtt, maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine) kajastuvad POLi eelarves.
- Arengustrateegia tegevuste elluviimine 26 500 € (22 000 €). Tegevused 2023. a:
 - ✓ Strateegia elluviimise kokkuleppe sõlmimine, strateegiadokumendi toimetamine ja trükkimine.
 - ✓ Koostöös RAMga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumiline perspektiiv ja seotus maakonna planeeringuga“ koostamine, uue üleriigilise planeeringu ÜRP 2040+ koostamisse panustamine ja osalemine protsessis.
 - ✓ Uuringute taotluste ettevalmistamine, hangete läbiviimine, vastavate projektide juhtimine, omaosaluse tagamine.
 - ✓ Vajalike maakondlike tegevuste käivitamine ja tööshoidmine, ühisprojektide ettevalmistamine, seminaride, info ja teemapäevade ning ideekonkursside korraldamine.
 - ✓ POLi strateegilise ja ruumilise komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine, võrgustiku osalistele seminaride ja õppereiside korraldamine.
 - ✓ Kättesaadavate kvaliteetsete avalike teenuste meetme korraldamine maakonnas, meetme läbiviimiseks tingimuste loomine, vastava komisjoni töö käivitamine ja selles osalemine. Arengustrateegias „Pärnumaa 2035+“ viidatud maakondlike ühisprojektide ettevalmistuse toetamine.
 - ✓ Suurtaristu koordinatsioonikogu töö käivitamine ja töös hoidmine, vajalike nõupidamiste, seminaride korraldamine, ekspertide kaasamine, lobitöö, vajalike uuringute ettevalmistamine ja teostamine.
 - ✓ MATA meetme korraldamine maakonna tasandil (2023 voor), alates 2024. aastast muudatusteks (4 aasta lõikes) valmistumine, objektide sõelumine ning taotluste ettevalmistamine.

Kulud kaetakse 2022. a kasutamata jäägi arvelt (11 500 €) ja POL sihtfinantseerimise kaudu RAM arendustegevuse vahenditest (15 000 €).

Ettevõtlus: eelarvelised kulud kokku 409 957 € (2022. a 481 969 €), põhiline vähenemine võrreldes 2022.a eelarvega tuleneb arengustipendiumite sihtfinantseerimise lepingu lõpetamisest Pärnu linnaga ja PATEE tegevustest. PATEE periood on 2020-2023, sel eelarveaastal lõppeb projekti periood ja eelarvesse on arvestatud projektivahendid, mis on veel kasutamata.

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja töajõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine, inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine, Pärnu Kolledži rolli suurendamine

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas I*. Ettevõtlusnädala, naisettevõtjate ürituste ning noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamise finantseerimine on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhiselt, ettevõtjate tunnustusüritust toetavad kõik omavalitsuses võrdse summaga.

Noortetöö valdkond:

Üldised seiratavad arengunäitajad	SAPA mõjumõõdikud	SAPA väljumõõdikud
NEET noorte osakaal, 15–26-aastaste hulgas, %, Eesti	Ettevõtjate rahulolu kõikide proaktiivsete tegevustega (kõik programmid)	Haridusprogrammiga "Ettevõtlik kool" liitunud koolide arv
NEET noorte osakaal, 15–26-aastaste hulgas, %, Pärnumaa	Ettevõtlikku õpet (Ettevõtlik kool, ettevõtlusõpe, MMF, MF, ÕF) rakendavate haridusasutuste arv	Haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" baastaseme saavutanud koolide arv
Noorte kodanikuaktiivsus (valimiste raames), 18–26-aastaste osatähtsus kandidaatide hulgas, %		Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamisele suunatud sündmuste arv
		Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamisele suunatud sündmustel osalejate (õpilased, õpetajad, ettevõtjad, mentorid jt) arv
		Tegevustesse kaasatud ettevõtete arv
		Tegevustesse kaasatud mentorite arv
		Mini- ja õpilasfirmade arv

Ettevõtlusteadlikkuse valdkond ja ettevõtete nõustamine

Üldised seiratavad arengunäitajad	SAPA mõjumõõdikud	SAPA väljumõõdikud
Ettevõtlusaktiivsus	Ettevõtjate rahulolu nõustamisega	Nõustamiste arv
Ellujäämise näitajad		Ettevõtlusteadlikkuse üritustel osalejate arv
Lisandväärtus		

Alustava ettevõtja baasnõustamine:

EESMÄRK: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kõikjal kättesaadav. **SIHTRÜHM:** Kõik ettevõtjad, ka potentsiaalsed. **MAHT:** Potentsiaalseid ja alustavaid ettevõtteid = vähemalt 460 nõustamiskorda. Kogenud (3+ aastat) ettevõtteid = vähemalt 18 unikaalset ettevõtet. **MAHU MÕÕTMINE:** nõustamiste arv. Eraldi loendamisel potentsiaalne ettevõtja (eraisikud), alustavad ettevõtteid ning kogenud ettevõtjad. **MÕJU:** ettevõtlike inimeste vajadused nii ettevõtlusega seotud tegevuste/protsesside kohta kui ka toetusvõimalustes orienteerumiseks on rahuldatud; toetuste taotlemine avalikult sektorilt on toetatud.

Alustava ettevõtja arengunõustamine:

EESMÄRK: Ettevõtlusega alustamine, ettevõtja toetamine ning ettevõtte arendamine on toetatud professionaalse nõustaja poolt. **SIHTRÜHM:** potentsiaalne ja alustav ettevõtja (kuni 3 aastat ettevõtte registreerimisest). **MAHT:** Arengunõustamise protsessis ettevõtteid – vähemalt 60 unikaalset aasta lõpuks.

MÕJU: Ettevõtlikust inimesest saab elujõuline ettevõtja, kelle ettevõtmine suudab asendada palgatööd ning kelle ettevõtte kasvab ja areneb.

Starditoetuste nõustamine:

EESMÄRGID: Alustavate ettevõtjate arvu suurendamine, mille aastakäive vastab starditoetuse programmdokumendis kirjeldatud nõuetele ning eksportivate ettevõtjate arvu suurendamine. **SIHTRÜHM:** Alustav arengunõustamises olev ettevõtja, kellel on potentsiaali saavutada vähemalt meetmes määratud minimaaleesmärgid. **MÕJU:** taotlemise eel, taotlemise ajal ja projekti elluviimisel on alustaja tegevusplaani arendamine nõustamisega toetatud.

KEV nõustamine:

EESMÄRK: Leida üles ja ärgitada kasvama Eesti olemasolevate ettevõtete potentsiaalid. **SIHTRÜHM:** Vähemalt 2 töötajaga, regionaalarengu sihtalal asuvad kasvupotentsiaaliga ettevõtted (pole elustiiliettevõtted), mille müügitulu vähemalt 80 000 € aastas. **MAHT:** vanemaid kui 3-aastaseid ettevõtteid – vähemalt 20 erinevat.

Ettevõtluspäeva korraldamine maakondades:

EESMÄRK: Tõsta potentsiaalsete ettevõtjate ettevõtlusteadlikkust s.t ärgitada kohalikke ettevõtluspotentsiaaliga inimesi oma ettevõtlusega algust tegema, läbi mille suureneks ettevõtlusaktiivsus ning tekiks uusi ettevõtjaid. Ettevõtlusteadlikkuse suurendamine kogu ühiskonnas. Tekitada ühiskonda uusi inspireeritud ettevõtjaid, kes alustavad tegutsemist ettevõtluses. Kohaliku koostöö ja võrgustiku arendamine. **MÕJU:** Ettevõtluspotentsiaal muutub ettevõtlusega tegelemiseks.

Ettevõtlusnädala korraldamine maakondades:

EEMÄRK: Ettevõtluse kui eluvaliku kõrgem ühiskondlik väärtustamine. Ettevõtlusnädala üritused on koordineeritud ja turundatud nii, et erinevad osapooled üle eesti soovivad oma ettevõtlusüritusi selle märgi alla siduda. Ettevõtlusnädalat seostatakse otseselt MAK võrgustikuga – kujuneb selge bränd ja selle tunnus.

MÕJU: Osalevad organisatsioonid on keskse turundusega rahul

Alustava ettevõtja baaskoolituste tugitegevused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baastadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alustadmistele. **MÕJU:** Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem.

Maakondliku mentorklubi korraldamine:

EESMÄRK: Toetada maakonnas alustavaid ettevõtteid, pakkudes neile võimalusi oma suhtevõrgustiku laiendamiseks, kogemuste vahetamiseks ning ettevõtlusalaste teadmiste suurendamiseks. Kasvatada MAKi juurde kontaktvõrgustik mentoritest, kes on valmis panustama oma teadmiste, oskuste ja kogemustega alustavate ettevõtjate arendamisse. **MÕJU:** Mentii ettevõtete on rahul oma arenguprotsessidega.

Messikülastuste korraldamine:

EESMÄRK: ärikontaktide loomine, uute turustuskanalite leidmine ja müügi edendamine. **MÕJU:** ettevõtete arenemine, turupotentsiaali suurenemine.

Teavitus - ja infotegevused:

EESMÄRGID: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kättesaadav. Hoogustada piirkondlikku ettevõtlust ning aidata kaasa piirkonna ettevõtjate arengule. Tõsta piirkonna elanike seas ettevõtlikkust ning ettevõtlusteadlikkust. Info ja teavitustegevustega loome endale kliendibaasi. Mõju saab mõõta läbi tegevuste tagasiside vormis hinnangute küsimise (8/10 rahulolu), infopäevadel/seminaridel osalejate arvu, avaldatud artiklite hulga jmt kaudu. Lisaks ettevõtjate oskuslikum käitumine/tootarendus vms. Suureneb ettevõtjate reageerimiskiirus vastavalt turu vajadusele/nõudlusele, välditakse võimalikke probleeme seadusandluses, valdkonna teadlikkuse tõus.

Ettevõtlikusteadlikkuse tõstmise (piirkonnaspetsiifilised) tegevused:

EESMÄRK: Väikese ja keskmise suurusega ettevõtted on orienteeritud kasvule ja ekspordile. MÕJU: olulisel määral kasvab ettevõtjate ambitsioonikus, loovus, üldine ettevõtlikkus, sealhulgas positiivne hoiak ettevõtlusega alustamise osas, jätkusuutlike alustavate ettevõtjate hulk ning tegutsevate ettevõtjate majandustulemused ja Eesti on konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht.

Sisseostetavad alustava ettevõtja baaskoolitused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baastadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alusteadmistele. MÕJU: Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem, MAK kontakt alustajatega.

Naisettevõtjate ürituste eelarve rida on suurendatud eelmise aasta ettevõtlustegevuste jäägi arvelt. Planeeritavad tegevused: messireis Rootsi, messireis Helsingisse, 2-4 koolitust.

Maakonna turundustegevus: eelarvelised kulud kokku 66 670 € (2022. a 63 796 €)

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

Paljud tegevused on järjepidevad, kuid uuel aastal soovitakse sisse tuua senisest rohkem koostööd siinse tööstussektoriga. Kui varem on rohkem pandud rõhku just elukeskkonna tutvustamisele, siis 2023. a keskendutakse rohkem töökeskkonna ja siinsete ettevõtete võimaluste tutvustamisele.

Põhitegevused 2023. a:

- ✓ kolme veebilehe (parnumaa.ee, investinparnu.com ja parnukobar.ee) tööshoidmine, uue info lisamine ning vajadusel arendamine;
- ✓ koostöös kohalike tööstusettevõtetega Pärnumaa kui tööstuspiirkonna laiem tutvustamine;
- ✓ koostöös kohalike omavalitsustega Maal Elamise Päeva üleriiklik turunduskampania;
- ✓ erinevate kanalites vajaliku info levitamine ning nähtavus;
- ✓ koolitused kohalikele ettevõtjatele.

Mõõdik/tulemus: Pärnumaa on erinevates kanalites nähtav ning piirkonna kohta liigub infot erinevatele sihtgruppidele. Koostöö siinsete tööstusettevõtetega on paranenud.

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas 1*. Kulud, mida finantseerivad POL ja Pärnu linn, on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhisedelt.

Europe Direct ja väliskoostöö: eelarvelised kulud kokku 60 500 € (2022. a 62 051 €).

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Europe Direct on üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni teabevõrgustik enam kui 500 teabekeskusega 28 liikmesriigis. Europe Direct teabekeskus eesmärgiks on pakkuda kohalikul ja piirkondlikul tasandil teavet Euroopa Liidu kohta, tagamaks üldsuse teavitamine ja nõustamine erinevates tegevusvaldkondades. Täiendada ja toetada Euroopa Komisjoni Eesti esinduse, Euroopa Parlamendi infobüroo, teiste EL institutsioonide ja asutuste teabevahetusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning teavitada kohalikku elanikkonda EL prioriteetsetest teemadest. Eesmärgid saavutatakse eelkõige läbi eriteemaliste ürituste korraldamise. Europe Direct ei kommenteeri ELi poliitikaga seotud küsimusi või seisukohti ega lahenda või edasta kaebusi. Eesmärkide täitmiseks on sõlmitud Euroopa Komisjoni partnerluse raamleping.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele.

Pärnu maakond omab pikaajalisi suhteid Buskerudi maakonnaga Norras. Norras toimunud haldusreformi järgselt taaselustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. Lisaks otsustas POL üldkogu 2019. aastal luua sõprusuhted St Mary maakonnaga Marylandis, esimene külastus sinna toimus augustis 2022. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Väliskoostöö on laienenud ning partnerlus olemasolevate sõprusmaakondadega (Viken Norras ja St.Mary USAs) on tugevnenud.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus summas 34 200 € ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks 19 000 € (finantseerimine RAM arendustegevuse toetuse vahenditest).

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest teemadest.

ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus: eelarvelised kulud kokku 50 373 € (2022. a 28 789 €).

Kulude suurenemine tuleneb tööjõukulude kasvust, eelkõige sellest, et on lisandunud Haigekassa lepingujärgne tegevus vähi sõeluuringute hõlmatuse tõstmiseks ning alkoholi ja tubaka tarvitamise vähendamise teenuste tutvustamiseks maakonnas. Selle tarvis eraldab Haigekassa vahendeid tööjõukuludeks 11 775 €, lisaks on vajadus tõsta rahvatervise ja turvalisuse spetsialisti töötasu, et viia tasu teiste SAPA töötajatega samale tasemele.

EESMÄRK: Terviseedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPAle. TAI ja turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku terviseedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MAROs, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks terviseedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond.

Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurs) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

1) analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüse, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.

2) korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.

3) koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja heoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.

4) valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.

5) juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse temade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimendamises.

Kulude finantseerimine läbi POLi RAM tervise ja turvalisuse vahenditest.

Vabaühenduste nõustamine ja arendamine: eelarvelised kulud kokku 480 44 € (2022. a 39 166 €).

Kulude suurenemine tuleneb tõsta vabaühenduste konsultandi töötasu, et viia tasu teiste SAPA töötajatega samale tasemele. Lisaks on suurenenud kulud kodanikuühiskonna tunnustusüritusele (toimub koos ettevõtjate tunnustusega) ja vajalike koolituste korraldamise kuludega vabaühendustele.

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Põhiülesandeks vabaühenduste nõustamine, jätkub ka KOP projektitoetuste hindamine.

Põhilised tegevused: MTÜ-dele erinevate teenuste pakkumine - eestvedajate inspireerimine, nõustamine, informeerimine, koolituste korraldamine, tunnustamine. Aktiivsete kodanike kaasamine, töötoad, koolitused MTÜ-dele, et saavutada KOBAR eesmäärke, valmistuda uue perioodi projekte ellu viima.

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas 1*. Kodanikuühiskonna tunnustusürituse kulud on jagatud kõigi omavalitsuste vahel võrdselt; uuringud, koolitused kogukondades kulud on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhised, MTÜ juhtide arenguprogrammi, osaliselt personali- ja majandamiskulu rahastab KÜSK.

SAPA tööjõukulud: eelarvelised kulud 471 019 € (2022. a 446 730 €).

Tööjõukulude suurenemine tuleneb PATEE projekti vahenditest, mis makstakse välja vajadusel. Lisaks on palgatasemete ühtlustamiseks arvestatud mõnede töötajate palgatõusuga.

SAPA majandamiskulud: eelarvelised kulud 78 300 € (2022. a 78 135 €).

Administreerimiskulude all kajastatakse kulud bürootarvetele, telefonidele, koopiamasina rendile, ajakirjanduse tellimisele, dokumendihaldusprogrammidele, joogiveele, panga-, posti- ja tõlketeenustele, töötajate tervisekuludele, liikmemaksudele, auditeerimisele.

Lähetuskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis on arvestatud iga töötaja puhul tööiseloomust tulenevalt. Koolituskuludeks on arvestatud 300 eurot töötaja kohta aastas, lisaks ühiskoolitusteks 800 eurot.

Ruumide majandamiskulude all kajastatakse Ringi tänav 35 kommunaalteenuste kulusid.

IKT kulude all kajastatakse domeenide, serverite rendikulud, interneti püsiühenduse ja IKT-toe kulusid, raamatupidamistarkvara renti.

Seletuskirja koostas:

Kaire Piiraja, raamatupidaja

20.02.2023

Lühendite seletused

AEV – alustav ettevõtja

API – infotehnoloogias liides, mille vahendusel rakendusprogramm suhtleb operatsioonisüsteemi ning teiste teenustega

EAS – Ettevõtluse-Arendamise SA

EL – Euroopa Liit

ERDF – Euroopa Regionaalarengu Fond

EVTP – Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programm

IKT – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

KEV – kasvuettevõtja

KOBAR – Pärnumaa Arenduskeskuse, Pärnu linna ja Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži koostööprojekt, millega koondatakse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator ja Arenduskeskus ühisesse tegevusruumi

KOP – Kohaliku omaalgatuse programm

KOV – kohalik omavalitsus

KSH – keskkonnamõju strateegiline hindamine

KÜK – Pärnumaa Külastuskeskus (turismiinfopunkt)

KÜSK – SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital

MAK – MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused

MARO – maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)

MATA – maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede

MF – minifirma, 7.-9.klasside õpilased

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

MMF – mini-minifirma, 4.-6.klasside õpilased

NEET – noored, kes ei õpi ega tööta

PAAT – Pärnumaa arendajate ajutrust

PATEE – Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks

POL – Pärnumaa Omavalitsuste Liit

PKT – pikaajaline kaitstud töötamise teenus

RAM – Rahandusministeerium

RB – Rali Baltic

SAPA – SA Pärnumaa Arenduskeskus

TAI – Tervise Arengu Instituut

TEV – tegutsev ettevõtja

TÜPK – Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž

VV – Vabariigi Valitsus

VÕS – Võlaõigusseadus

ÕF – õpilasfirma, gümnaasiumite ja kutsekoolide õpilased